

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 284. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1838_599-txt-shoot-idm8487/facsimile.pdf (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

ikke blot over Frankrig, Spanien, Italien og Holland, men i en ny Krig med Østerrig havde han underkuet den eneste af de gamle Landmagter, der kunde maale sig med ham, og i den sidste Krig, nylig endt ved Tilsiter-Freden, havde han tilintetgjort Prejsen og vundet Rusland for sin Plan: at tilintetgjøre England. Ved sit berømte Berliner-Dekret havde Napoleon erklæret England i Blokade-stand, saa ikke blot alle Fastlandets Havne skulde være lukkede for den engelske Handel og Søfart, men hvert Skib, der, med eller mod sin Vilje, havde været i en engelsk Havn eller ladt sig paa Søen visiteres af engelske Krydsere, erklæredes for god Pris, medens han uopferlig truøde Øen selv med en Landgang, der nu ikke længere kunde regnes til Umulighedernes.

Om det er sandt, hvad Engellænderne paastaa, og hvad de sikkert troede: at det ved Tilsiter-Freden var en hemmelig Aftale mellem Napoleon og Alexander: at Danmark med det gode eller med det onde skulde bringes til at bryde med England og lade sin Flaade være til Napoleons Tjeneste, det er et Spørgsmaal, vi ej kan besvare; men utroligt er det ingenlunde; og at Napoleon, i alt Fald efter Tilsiter-Freden, aldrig havde tilladt Danmark at være neutralt og fortsætte sin Handel med England, er sikkert nok; saa vor Fred og Velstand kunde umulig reddes; det gjaldt kun om, af hvem Landet skulde oversvømmes, [om] Maaden, hvorpaa vi skulde drikke af den beske Kalk, der nu snart havde gaaet Europas Fastland rundt, og kunde lige saa lidt ventes at standse ved Beltet som ved Elben.

Hadde England under disse Omstændigheder, med saadan en Magt til Lands og Vands, som det udsendte, tilbudt os Forbund paa taalelige Vilkaar, da tænker jeg, vi havde indgaaet det, skjønt vi derved vovede i det mindste Holsten og Jylland; thi vore Troppers Stilling i Holsten og vor uhyre Troskyldighed mod England, hvis

Flaade vi endog provianterede, synes klarlig at vise, til hvilken Side vi hældede; men da England, ogsaa naar vi sluttede det fasteste Forbund, fordrede hele vor Flaade udleveret som Troskabs-Pant, da var denne Fordring ikke blot saa krænkende, men viste saa soleklart, at ventelig vilde England, blot med en Slump Penge, overlade os ligesom dets andre forbundne til vor Skæbne, naar de havde Flaaden, eller dog, saa snart Napoleon blev for nærgaaende, trække sig tilbage, — at vi havde intet Valg: vi maatte lige saa vel af Klogskab som af Æresfølelse forkaste saa uværdigt et Forslag.

Et andet Spørgsmaal er det, om England ikke vilde fundet sig i billigere Vilkaar, hvis vi havde foreslaaet dem, og i Steden for at afkræve os, der vovede Halsen, et Troskabs-pant, givet os det største, de formaade; og naar jeg betænker, at en af Europas største Statsmænd, George Canning, sad alt den Gang i det engelske Ministerium, skulde jeg snart formode det, da han lettelig maatte indse, at naar Danmark tog fransk Parti, overvejede baade Skammen og Skaden af et saadant Serovertog langt Vindingen selv af en større Flaade end vores og ti Gange saa mange Penge, som man kunde indløse for de danske Skibe, man under den dybeste Fred lagde Beslag paa og røversk til-egnede sig. — Det skulde nu imidlertid ikke saa være; Magten var her nu en Gang, vi vilde ikke indlade os paa noget Forslag, og vendte en saadan Udrustning tilbage med uforrettet Sag, da maatte Ministeriet ej blot vege Pladsen, men vove Halsen, saa her drog det første Skridt med Nødvendighed de andre efter sig.

[Den] 16de Avgust skete Landgangen ved Vedbæk, og at den skete saa nær Kjøbenhavn uden mindste Modstand, er vist nok Bevis paa, vi 1807 fattedes endnu langt mere Generalen end Admiralen 1801. Engelskmændene trode derfor bestandig, der maatte ensteds findes en Snare spændt for dem, saa de nærmede sig kun Byen med yderste For-

